

VĂN-LIỆU. — Vật khinh hình trọng. — Khinh người nửa con mắt. — Dung bên gian-đáng mà khinh hiền-tài (N-đ-m). — Ở đây chớ để tôi đòi xem khinh (N-đ-m). — Rằng khinh phép nước, rằng chê lọc trời (N-đ-m). — Mà lòng trọng nghĩa, khinh tài xiết bao (K). — Khi thầy khi tớ xem thường xem khinh (K).

Khinh-khích. Tiếng cười rúc-rích : Lũ trẻ cười khinh-khích với nhau. Suối vàng khuấy mặt cũng khinh-khích cười (N-đ-m).

Khinh-khỉnh. Nói về cái bộ dạng kiêu-ngạo : Tinh người khinh-khỉnh.

Khinh-khinh. Nói về mũi mồm thối : Khinh-khinh như chĩnh-mắm thối.

Khít

Khít. Xát kín, không hở : Cánh cửa đóng khít, bàn đóng khít mọng.

Khít-rít. Khít lăm : Người ngồi đóng khít-rít. || Khít-khít. Vừa vắn : Không chặt không hẹp.

Khịt

Khịt. Thở mạnh ra cho cái gì vương ở trong mũi bật ra : Mũi tắc khịt mũi mới thông.

Khíu

Khíu. Khâu lược, đình tạm : Khíu áo.

Kho

Kho. Nhà chứa thóc chứa của : Kho bạc, kho thóc.

Kho-đụn. Nói chung nhà chứa của chứa thóc : Nhà giàu có nhiều kho đụn. || **Kho-tàng.** Kho chứa : Kho tàng của nhà vua.

VĂN-LIỆU. — Cửa kho không lo cũng hết. — Một người hay lo bằng kho người hay làm. — Thóc kho của nước thiếu gì (Nh-đ-m.).

Kho. Nấu một thức ăn gì với tương mắm : Kho thịt, kho cá.

VĂN-LIỆU. — Đẹp như cái tép kho tương, Kho đi kho lại nó chương phềnh-phềnh (C-d).

Kho-kho. Tiếng ngáy : Ăn thịt bò thì lo ngay-ngáy, Ăn mắm cáy thì ngáy kho-kho.

Khó

Khó. 1. Nói làm cái gì phải nhọc lòng, nhọc sức mà không chắc được. Trái với dễ : Bài tính khó làm, bài văn khó hiểu. Nghĩa bóng : Nghèo ngặt bần túng : Nhà khó. 2. — Nói về bộ mặt cau-có không tươi-linh : Mặt khó dăm-dăm. 3. — Tang chế : Con đề khó cho bố.

Khó-khăn. Cũng nghĩa như « khó ». || **Khó-lòng.** Cũng nghĩa như « khó ». || **Khó-nhọc.** Mất nhiều tâm lực. || **Khó-ở.** Nói người hơi mệt nhọc khó chịu.

VĂN-LIỆU. — Khó người khó ta. — To đầu khó chui. — Người khôn của khó. — Dầu lòng đôi trắng thay đen khó gì (K). — Cũng dà mặt dạn mày giầy khó coi (K). — Cá no mỗi cũng khó dữ lعا. (C-o.). — Ngược dân dưới, đối quan trên, khó lòng. (Nh-đ-m.). — Cái khó bó cái khôn. — Khó muốn giàu, áu muốn đã. — Khó giữ đầu, giàu giữ của. — Con gái giống cha giàu ba đụn, Con gái giống mẹ khó sụn xương. — Giàu ăn khó chịu. — Giàu chiều hóm, khó sớm mai. — Giàu từ trong trắng giàu ra, Khó từ ngũ bầy ngũ ba khó về. — Khó-khăn tôi rắp cày ông, Ai ngờ ông lại khôn cùng hơn tôi. — Khó-khăn đắp đổi lần hồi, Giàu nhưng chưa để em ngồi em ăn. — Con chẳng chê cha mẹ khó, Chó chẳng chê chủ nghèo.

Khò

Khò-khè. Tiếng thở vương đờm : Ho-hen khò-khè.

Khò-khò. Tiếng ngáy : Ngáy khò-khò.

Khoa

Khoa. Mùa xuân mùa tây : Sương quá khoa chân khoa tay lên.

Khoa. Bói : Bói ra, khoa thấy.

Khoa 科. I. Cách thức thi chọn lấy nhân-tài : Khoa thi hương, khoa thi hội.

Khoa-bảng ○ 榜. Thi đỗ có tên trên bảng. Thường nói là người đỗ đạt : Do khoa-bảng xuất-thân. **Khoa-cử** ○ 舉. Nói chung về việc thi-cử : Lối học khoa-cử. || **Khoa-danh** ○ 名. Có đỗ-dạt và có danh-tiếng : Một mai chiêm bãng khoa-danh, Trước là rạng nghiệp, sau mình vinh thân. || **Khoa-đệ** ○ 第. Cũng nghĩa như « khoa-bảng ». || **Khoa-giáp** ○ 甲. Cũng nghĩa như « khoa-cử ». Thường dùng để nói người đỗ đại khoa : Rõ gương khoa-giáp, rõ nền tương-khanh. (N-đ-m). || **Khoa-hoạn** ○ 宦. Thi đỗ và làm quan : Nếp nhà khoa-hoạn. || **Khoa-mục** ○ 目. Nói người đỗ đạt : Những người có khoa-mục mới được dự tư-vấn trong hàng huyện. || **Khoa-trường** ○ 場. Nói người có học đã đi thi : Có chân khoa-trường mới được viết văn lễ thần.

VĂN-LIỆU. — Khoa trước thi đỗ giải-nguyên, Khoa sau tiến-sĩ, rước liền vinh-qui. — Trai thì đọc sách ngâm thơ, Dùi mài kinh sử để chờ kíp khoa. — Sầy nghe chiếu mở khoa thi (I-V-T).

II. Môn, loại : Khoa cách-trí, khoa địa-dr.

Khoa-học ○ 學. Môn học có phương-pháp và thực-nghiệm : Khoa-học thực hành ở Âu-châu.

Khoa-đầu 蝌蚪. Lối chữ Tàu đời cổ, hình giống con nòng-nọc.

Khóa

Khóa. Đồ làm bằng kim-loại, dùng để đóng tủ, hòm, cửa, để cho không mở được : Khóa đồng, khóa sắt.

Khóa-chữ. Thứ khóa mở hay đóng theo chữ kín của mình.

VĂN-LIỆU. — Xưa kia nói nói thề thề, Bây giờ mở khóa trao thia cho ai? — Xẩn tay mở khóa động đào (K).

Khóa. I. Đóng lại rồi dùng khóa để giữ cho không mở được: *Vắng nhà phải khóa cửa.* Nghĩa bóng: Giữ không cho ra ngoài: *Khóa buồng xuân để đợi ngày đào non* (K).

VĂN-LIỆU. — Một nền đồng tước khóa xuân hai Kiều (K). — Hồng-lâu còn khóa then sương (C-o.). — Đinh trâm hương khóa một cành mẫu đơn (C-o.). — Ai ai khóa miệng bịt hơi (Nh-đ-m).

II. Cài, soạn cho không gỡ ra được: *Khóa cổ áo mà lời đ., đánh võ mà nắm được tay khóa lại thì không cựa được.*

Khóa-課. 1. Hạn định đề sát hạch: *Khóa thi, học khóa.* 2. — Trình hạn: *Linh mãn khóa.* 3. — Thuế lệ: *Thuế khóa chi kỳ*

Khóa-sinh ○ 生. Học trò đã đỗ khảo khóa.

Khóa 跨. Cưỡi: *Khóa mã.*

Khóa

Khóa. Dúng xuống nước mà đưa đi đưa lại: *Khóa chân cho sạch.*

Khóa 裸. Trần truồng.

Khóa-thân ○ 身. Đề mình trần truồng: *Bức tranh vẽ người khóa thân.*

Khoác

Khoác. Mặc hở ở ngoài: *Khoác áo tơ.*

Khoác. Quảng tay nhau: *Khoác tay nhau đi chơi.*

Khoác. Nói quá sự thực: *Nói khoác.*

Khoác-lác Cũng nghĩa như «khoác».

VĂN-LIỆU. — Cầm giả lệnh giả thị, Chớ ai cầm mang bị nói khoác. — Được thề dễ nói khoác. — Nói khoác một lúc đến trời.

Khoai

Khoai. Loài cây củ có nhiều bột, ăn được: *Khoai lang, khoai sọ, khoai môn v. v.*

Khoai-lang. Loài cây có dây bò, củ ăn có vị ngọt || **Khoai-môn.** Thứ khoai trồng trên nương, giống như khoai sọ. || **Khoai-nước.** Thứ khoai sọ trồng ở chỗ có nước. || **Khoai-ngà.** Thứ khoai lang củ trắng. || **Khoai-nghệ.** Thứ khoai lang ruột vàng như nghệ. || **Khoai-sáp.** Thứ khoai sọ ruột vàng và quách như sáp ong. || **Khoai-sọ.** Thứ khoai lá to, cuống dài, củ cái có nhiều củ con.

VĂN-LIỆU. — Đói thì ăn đồ ăn khoai, Chớ thấy lúa đồ tháng hai mà mừng. — Khoai ruộng lạ, mạ ruộng quen. — Một đồng khoai là hai đồng võ. — Ba đời bảy họ nhà khoai, Dù ngọt dù bùi cũng thề lân-tân. — Đi thì nhớ vợ cùng con, Về nhà nhớ củ khoai môn trên rừng.

Khoai (cá). Thứ cá bề mình nhỏ, thịt trắng trong và mềm.

Khoái

Khoái (bánh). Thứ bánh quấy bằng bột tẻ.

Khoái 快. 1. Sướng: *Đi chơi khoái lắm.* — 2. Nhanh.

Khoái - hoạt ○ 滑. Mau chóng; *Thuyền thuận gió đi được khoái-hoạt lắm.* || **Khái-lạc** ○ 樂. Vui sướng: *Trăng trong gió mát đi chơi rất khoái-lạc.*

Khoái 膾. Gỏi (không dùng một mình).

Khoái-trá ○ 炙. Gỏi và trả. Nghĩa bóng: Nói về văn-chương đọc lấy làm thích làm sướng: *Văn Kiều đọc nghe khoái-trá lắm.*

Khoan

Khoan. Đờ dùng bằng sắt có mũi nhọn, để xoáy thành lỗ thủng.

Khoan. Dùng cái khoan mà xoáy thành lỗ thủng: *Khoan lỗ để đóng danh.*

Khoan 寬. 1. Rộng (không dùng một mình). — 2. Không vội, hờm: *Khoan tay, khoan đã.* — 3. Tha-thứ: *Khoan-dung.*

Khoan-dung ○ 容. Rộng-rãi bao-dung: *Nên khoan-dung cho kẻ có tội đã biết hối.* || **Khoan-hòa** ○ 和. Rộng-rãi ôn-hòa: *Tinh-khi khoan-hòa.* || **Khoan-hoảng** ○ 弘. Rộng-rãi: *Độ lượng khoan-hoảng.* || **Khoan-hồng** ○ 洪. Cũng nghĩa như «khoan-hoảng». || **Khoan-khoái** ○ 快. Nhẹ-nhàng dễ chịu: *Trong người thấy khoan-khoái.* || **Khoan-khoan.** Thông-thả đừng vội: *Sẽ khoan-khoan mới dãi bày rí trao* (H-T). || **Khoan-nhân** ○ 仁. Rộng-rãi nhân-tử: *Người có lòng khoan nhân.* || **Khoan-thai.** Ung-dung thông-thả: *Chiều thanh khẻ nép tiếng vàng khoan-thai* (Ph-Tr). || **Khoan-thứ** ○ 恕. Rộng tha cho: *Trót lầm lỗi, xin ông khoan-thứ cho.*

VĂN-LIỆU. — Tiếng khoan như gió thoảng ngoài (K). — Kiệu phu bước nhặt, bước khoan (N-đ-m). — Kẻ khoan kẻ nhặt mọi bề (N-đ-m). — Hãy khoan văn bút thử chơi võ tài (N-đ-m). — Dù no dù đói cho tươi, Khoan ăn bớt ngủ liệu bài lo-toan (C-d).

Khoán

Khoán 券. 1. Lờ giao-ước có giấy má làm bằng cừ: *Làng lập khoán, làng bắt khoán.* 2. — Tờ nhận bán con vào cửa Phật, cửa Thánh: *Bán khoán, chược khoán.* 3. — Nếp sẵn, theo lối cũ, nếp cũ tựa như có khoán ước sẵn: *Cha đồ, con đồ, là nhà ấy có gia-khoán.* *Địa khoán làng ấy dễ đồ.* Dùng sang tiếng ta nói giao-ước làm xong một công việc gì mới được lấy tiền: *Khoán thợ làm nhà.*

Khoán-lệ. Lệ nộp khoán: *Nộp cheo phải theo khoán lệ trong làng.* **Khoán-trắng.** Giao-ước phải làm xong cả mọi việc mới trả tiền: *Làm cái nhà này khoán trắng hết năm nghìn.*

Khoản

Khoản 欸. I. Điều mục : *Tờ hợp-đồng chia làm nhiều khoản.*

II. Đài khách : *Khoản tân.*

Khoản-dãi ○ 待. Thết đãi : *Khoản đãi anh em.*

Khoang

Khoang. Vòng sắc trắng hay đen, ở chung quanh cổ hay ở mình giống vật : *Quạ khoang cổ. Rắn khoang cổ.*

VĂN-LIỆU. — *Khoang tốt, khoáng cũng tốt. — Được cả khoang lẫn khoáng. — Nhất bạch, nhì hoàng, tam khoáng, tứ đốm (T-ng).*

Khoang. Khoảng ngăn trong thuyền gần dư ri đáy : *Nếp hàng dưới khoang thuyền.*

Khoáng

Khoáng 曠. I. Rộng rãi : *Khoáng dãng.*

Khoáng-dã ○ 野. Đồng không mông quạnh. || Khoáng-dãng ( ) 蕩. Rộng-rãi mông-mênh : *Cánh đồng khoáng-dãng.* Nghĩa bóng : *Nói về tinh-tinh khoáng-đạt không vướng-viu gì cả : Bạc trắng-sĩ thường hay khoáng-dãng.*

II. Bỏ, thiếu : *Khoáng-phế.*

Khoáng-chức ○ 職. Bỏ công việc của chức phận mình : *Người làm quan khoáng-chức bị bãi.* || Khoáng-khiếm ○ 欠. Không đầy đủ bổn-phận : *Khoáng-khiếm chức vụ.* || Khoáng-phế ○ 廢. Bỏ nhãng : *Việc học không nên để khoáng-phế.*

Khoáng 鑛. Mỏ.

Khoáng-chất ○ 質. Chất lấy ở dưới mỏ. || Khoáng-học ○ 學. Môn học về khoáng-chất. || Khoáng-sản ○ 產. Của lấy ở mỏ ra : *Bắc-kỳ có nhiều khoáng sản.* || Khoáng-thạch ○ 石. Quặng lấy ở mỏ. || Khoáng-vật ○ 物. Nói chung các vật không có cơ thể, trái với sinh-vật : Vàng, đá, đất, cát là khoáng-vật.

Khoảng

Khoảng. Quãng : *Trong khoảng trời đất. Trong khoảng 3) năm trời.*

VĂN-LIỆU. — *Khoảng trên đưng bút thảo và bốn câu (K).*

Khoanh

Khoanh. Vành tròn, khúc tròn nhỏ và mỏng : *Khoanh giò. Khoanh bí.*

Khoanh-bí. Vòng cổ lợn hay trâu bò cắt ra. Cũng có nơi gọi là nọng : *Phần việc làng, ông thư chỉ ăn khoanh-bí.*

VĂN-LIỆU. — *Rằng mua, rằng bán, rằng lừa trăm khoanh (Nh-đ-m.) Trăm khoanh tứ đốm (T-ng).*

Khoanh. Làm thành vòng tròn : *Khoanh nĩa làm đai thùng. Khoanh tay ngồi nhìn.*

Khoảnh

Khoảnh. 1. Thiêm độc : *Người có tình khoảnh, biết mà không báo.* 2. Kiêu-ngạo : *Mời đến chơi mà khoảnh không thèm đến.*

Khoảnh-độc. Thiêm-độc : *Người có bụng khoảnh-độc.* || Khoảnh-khoái. Kiêu ngạo.

VĂN-LIỆU. — *Khoảnh làm chi bấy chúa xuân! (C-o).*

Khoảnh 頃. I. Khu, thừa : *Khoảnh đất. Khoảnh ruộng.*

II. Chốc lát : *Khoảnh-khắc.*

Khoảnh-khắc. ○ 刻. Chốc lát : *Trong khoảnh-khắc đã hóa ra người thiên-cổ.*

Khoát

Khoát 濶. Bề ngang bề rộng : *Phiến gỗ khoát một thước.*

Khoát 豁. Rộng rãi (không dùng một mình).

Khoát-đạt ○ 達. Rộng-rãi thông-xuất : *Độ lượng khoát đạt.*

Khoáy

Khoáy. Chỗ lỏng hay tóc xoáy lại : *Khoáy ngay khoáy lệch — Mua trâu phải xem khoáy.*

Khoảm

Khoảm. Hơi công : *Khoảm như mỏ vọ.*

Khoảm-khoảm. Hơi khoảm.

Khoảng

Khoảng. Khuá bằng tay hay bằng gậy : *Khoảng tay vào chậu nước. Khoảng mạng nhện.* Nghĩa rộng : *Vor lấy : K' trộm vào khoảng hể cả đồ-đạc.*

VĂN-LIỆU. — *Ai đưa ta đến chợ trời, Đê ta lên khoảng một vài nàng tiên.*

Khóc

Khóc. Cảm thương, đau đớn hay kêu gào mà chảy nước mắt : *Khéo dư nước mắt khóc người đời xưa (K).*

Khóc-lóc. Cũng nghĩa như khóc.

VĂN-LIỆU. — *Một người cười mười người khóc. — Con có khóc mẹ mới chớ bú. — Người ngoài cười nụ, người trong khóc thầm (K). — Khóc vì nổi thiết-thả sự thể (C-o). — Thú ca-lầu dễ khóc canh dài (C-o). — Điều thương xuân khóc ả sương khuê (C-o). — Khóc thầm trong bóng, giọng cười trước sân (K). — Mồ cha chẳng khóc, khóc đồng mối. — Khóc hồ người, cười ra nước mắt. — Khóc dở cười cũng dở. — Dở khóc dở cười (T-ng).*

Khoe

Khoe. Phò trương cái hơn cái giỏi: *Khoe của, khoe tài, khoe sắc.*

Khoe-khoang. Cũng nghĩa như « khoe »: *Khoe-khoang nửa tức đến trời (N-đ-m).*

VĂN-LIỆU. — *Bảy mươi chưa đui chưa què, mời khoe rằng tốt. — Bà khoe con bà tốt, đến tháng mười một bà biết con bà. — Chỉ khoe chỉ nặng hơn đồng, Sao chỉ chẳng đúc nên công nên chiêng. — Khoe con má phần ươm trao chỉ hồng (N-đ-m). — Đền khoe đền tở hơn trắng, Đền ra trước gió được chũng hời đền (C-d).*

Khỏe

Khỏe. Góc: *Khỏe miệng, khỏe mắt.* Nghĩa bóng: thuật riêng, ngôn: *Khỏe tinh vật.*

VĂN-LIỆU. — *Khỏe thu ba gợn sóng khuynh-thành (C-o). — Chẳng soi cho đến khỏe âm-nhai (C-o) — Khi khỏe hạnh, khi nét ngài (K).*

Khỏe

Khỏe. 1. Có sức mạnh, trái với yếu: *Sức khỏe địch được nhiều người.* Nghĩa rộng: có sức chịu đựng được: *Khỏe chịu đòn, khỏe chịu rét.* — 2. Không đau ốm: *Người ốm đã khỏe. Độ này ông có khỏe không?*

Khỏe-khoắn. Cũng như nghĩa thứ hai tiếng khỏe. **VĂN-LIỆU.** — *Yếu trâu còn hơn khỏe bò. — Khôn làm lẽ, khỏe ở mùa. — Khôn chẳng qua lẽ, khỏe chẳng qua lời. — Già gạo thi ốm, già cốm thi khỏe. — Xuân già còn khỏe, huyên già còn tươi (K).*

Khoét

Khoét. Làm cho có lỗ: *Khoét lỗ áo. Chuột khoét hóm.* Nghĩa bóng: bòn mót tiền của: *Khoét của dân.*

VĂN-LIỆU. — *Ăn như mổ khoét (T-ng).*

Khoi

Khoi. Làm cho nước chảy thông: *Khoi ngòi, khoi cống.*

Khói

Khói. Thè hơi ở chất gì cháy bốc lên: *Khói bếp lên nghi-ngút.*

VĂN-LIỆU. — *Lờ đờ như chuột phải khói. — Không có lửa sao có khói. — Trống chưng khói ngút song thưa (K). — Thành xây khói biếc non phơi bóng vàng (K). — Trâm bay lạt khói gió đưa trước rèm (K). — Đẹp yền khói giặc, quét thanh bụi Hồ (N-đ-m). — Khói nhà lạnh-ngắt, liêng người vắng tanh (N-đ-m). — Khói lang bụi ngựa tung-hoành (N-đ-m).*

Khỏi

Khỏi. 1. Qua, hết: *Khỏi đau, khỏi ốm. Đi khỏi nhà.* — 2. K. ông bị phải, được miễn: *Khỏi lỗ vốn, khỏi phải tội.*

VĂN-LIỆU. — *Khỏi rên quên thầy. — Khỏi xong cong duối. — Khỏi nhà ra thất-nghiệp. — Khỏi hợng ra bọng đơ. — Qua chợ còn tiền, vô duyên khỏi nhân má. — Khỏi tang giải chiếu ngang mà ngời. — Mặc điều tình ái, khỏi điều tà-dâm (K).*

Khom

Khom. Củi cong lưng xuống: *Khom lưng.*

Khom-khom. Hơi khom.

VĂN-LIỆU. — *Rặng cây khuất-khuất, lưng cầu khom-khom (H-T).*

Khóm

Khóm. Chòm: *Khóm tre, khóm trúc.*

Khộm

Khộm. Già công lưng: *Già khộm.*

Không

Không-khánh. Xem « khùng-khinh ».

Khô

Khô 枯. Cạn, ráo, khan, không ướt, không tươi: *Đồng khô, cau khô, cây khô.*

Khô-cốt 骨. Xương khô: *Một năm khô-cốt. || Khô-khan.* Không có nước: *Lâu không mưa, đồng ruộng khô-khan. || Khô không-khóc.* Khô cứng: *Cơm thời khô không-khóc.*

VĂN-LIỆU. — *Chiêm khô ré lụt. — Khô chân, gân mặt, dặt tiền cũng mua.*

Khô dầu. Bã hạt thầu-dầu.

Khô-kháo. Tên một thân trùng: *Chết gặp phải thân khô-kháo.*

Khô-mộc. Thứ lan bám vào cây khác mà sống.

Khỏ

Khỏ. Miếng vải thắt vòng quanh dưới háng, một đầu bỏ tỏa xuống để che hạ-bộ.

Khỏ bao. Khỏ của người đánh vật, hình như cái bao.

VĂN-LIỆU. — *Khỏ rách áo ốm. — Con đóng khỏ, bỏ ở trường. — Anh khỏ son bòn anh khỏ nâu. — Bòn nơi khỏ bện, dãi nơi quần hồng.*

Khỏ 庫. Kho: *Phủ khỏ. Ngân-khỏ.*

Khở

Khở. Cơ-quan trong khung cửi, có răng như răng lược, để làm ngừ chiều ngang tằm hàng trong khi dệt: *Khở dệt lụa, khở dệt lĩn.* Nghĩa rộng: chiều rộng tằm hàng; bề ngang: *Vải hẹp khở. Khở mặt trái xoan.*

Khở 苦. 1. Đắng. — 2. Vất-vả, khổ nạn, đau đớn không chịu được: *Bệnh nghèo rất khở.* — 3. Khó: *Khở-đọc.*

Khổ-chủ 主, Người bị nạn đứng nguyên đơn: Nhà bị cướp, khổ-chủ đã đi trình báo. || **Khổ-đọc** 讀, Khó-đọc: Câu thơ khổ-đọc. || **Khổ-hải** 海, Bề khổ: Trầm-luân khổ-hải. || **Khổ-hạnh** 行, Sự khổ-khắc của người đi tu: Đi tu phải chịu khổ-hạnh || **Khổ-hình** 刑, Hình-phạt cực-khổ: Phép dẫu có phép khổ-hình chặt tay (Cúc-hoa). || **Khổ-hướng** 况, Tình cảnh khổ: Cái khổ-hướng của người cô-quả. || **Khổ-não** 惱, Khổ-sở phiền-não. || **Khổ-qua** 瓜, Mướp đắng. || **Khổ-sai** 差, Tội tù bắt đi làm việc: Phải tội khổ-sai. || **Khổ-sở** 楚, Nghèo-khổ vất-vả: Tình-cảnh khổ-sở. || **Khổ-tâm** 心, Đau lòng: Càng như kêu mỗi khổ-tâm (N-đ-m). || **Khổ-tiết** 節, Chịu khổ mà giữ lấy tiết.

VĂN-LIỆU. — Hữu thân hữu khổ. — Bọt trong bể khổ, bèo dầu bến mê (C-o). — Mùi tục lụy tươi tề tàn khổ (C-o). — Mênh-mang bể khổ sóng trôi (H-T). — Chén tán-khổ nhấp ngon mùi chính-khi.

Khổ-sâm 苦參, Vị thuốc giống như cây sâm, có vị đắng.

Khốc

Khốc 哭, Khóc: Quỉ khốc, thần kinh,

Khốc 酷, Dữ-dội: Khốc-hại.

Khốc-hại 害, Tàn-hại: Làm cho khốc-hại chẳng qua vì tiền (K). || **Khốc-lại** 吏, Kẻ quan-lại tàn-ác: Ở đời, văn minh ít kẻ khốc-lại. || **Khốc-liệt** 烈, Dữ-dội: Tai-hại khốc-liệt.

Khôi

Khôi 魁, I. Nở-nang cao lớn: Khôi-ngô.

Khôi-ngô 梧, Nở-nang cao lớn: Khôi-ngô vẽ mặt, đại-cân đầu nhà (N-đ-m). || **Khôi-vĩ** 偉, Cao lớn khỏe-mạnh: Tướng mạo khôi-vĩ.

II. Đứng đầu: Khôi khoa.

Khôi-khoa 科, Đổ đầu: Khôi khoa đổ trạng ngày rày (C-H). || **Khôi-nguyên** 元, Đổ đầu: Khôi-nguyên đành dẽ quyết khoa sau này Ph-Tr).

Khôi 恢, Lớn, rộng (không dùng một mình).

Khôi-phục 復, Lấy lại cơ-đồ đất nước: Khôi-phục nghiệp chúa.

Khôi 詼, Pha trò: Khôi-hài.

Khôi-hài 諧, Pha trò cười: Nói chuyện khôi-hài.

Khôi 盪, Mù ra trận: Đầu đội kim-khôi.

Khôi-giáp 甲, Mũ chiến và áo chiến: Mặc đồ khôi-giáp ra trận.

Khối

Khối 塊, 1. Cục, tảng: Khối vàng; khối sắt. — 2. Có nhiều, còn nhiều: Còn khối ra đây.

VĂN-LIỆU. — Khối tình mang xuống tuyền-dải chưa tan (K). — Trong mình sẵn khối ti-sương (N-đ-m). — Khối tình mang nặng nghìn đời (H-T).

Khôn

Khôn. Tinh, khéo. Trái với dại: Người khôn, mưu khôn.

Khôn-ngoan. Tinh khôn: Khôn-ngoan rất mực, nói-năng phải lời (K).

VĂN-LIỆU. — Khôn nhà, dại chợ. — Miệng khôn, tròn dại. — Hết khôn dần đến dại. — Được thề, dễ nên khôn. — Đưa khôn nói không lại, đưa dại nói không cùng. — Khôn ăn cái, dại ăn nước. — Khôn ba năm, dại một giờ. — Khôn làm lại, dại làm nho. — Khôn ăn người, dại người ăn. — Khôn làm văn tế, dại làm văn bia. — Khôn làm lễ, khỏe ở mùa. — Khôn ngoan đến cửa quan mới biết. — Dại rồi còn biết khôn làm sao đây? (K). — Chim khôn tránh lưới, tránh dò, Người khôn tránh chốn ô-đồ mới khôn. — Khôn dần ra mặt, què-quặt hiện ra chân tay. — Chim khôn đậu óc nhà quan, Trai khôn tìm vợ, gái ngoan tìm chồng. — Khôn-ngoan đá đày người ngoài, Gà cùng một mẹ chớ hoài đá nhau (C-d).

Khôn. Khó, không: Khóc than khôn biết sự-tình (K).

VĂN-LIỆU. — Rõn ngòi chẳng tiện dừ, về chửn khôn (K). Dê dò dốn bề, khôn lường đáy sóng (K). — Chim lồng khôn lẽ cất mình bay cao (K). — Gan chẳng đá khôn đường khá chuyển (C-o). — Mất thần khôn giấu, lưới trời khôn dung (N-đ-m). — Phép vua khôn thừa, miệng người khôn che (N-đ-m). — Thế-gian ba sự khôn chừa, Rượu nồng, dê béo, gái vira đương tơ.

Khôn 坤, Tên một quẻ trong tám quẻ kinh Dịch, tượng âm: Quẻ càn, quẻ khôn.

VĂN-LIỆU. — Tỏi ba mươi khếp cánh càn khôn (câu đối cò).

Khốn

Khốn 困, 1. Bị hãm, bị mắc: Bị khốn ở trong vòng vây. Đứng cho trẻ treo cây có ngày khốn. — 2. Nghèo khổ, khó khăn, gian-nan: Khốn-đốn. Muốn đi du-học khốn nãi không tiền.

Khốn-cùng 窮, Nghèo-khổ cùng-cực: Nên thương những kẻ khốn-cùng. || **Khốn-cực** 極, Khốn-khổ quá lắm. || **Khốn-đốn** 頓, Cùng khổ suy đốn; khó-khăn: Gặp cảnh khốn-đốn. Khốn-đốn mới lo được tiền thuế. || **Khốn-khó**, Nghèo khó. || **Khốn-khổ** 苦, Cùng cực khổ sở. || **Khốn-nạn** 難, Cùng khổ hèn mặt: Cứu giúp kẻ khốn-nạn. Đò khốn nạn không ra gì. || **Khốn-quyện** 倦, Mỏi mệt lắm: Tinh-thần khốn-quyện.

VĂN-LIỆU. — Cửa rẽ ấy là cửa ối, Lấy phải vợ dại khốn tòi trăm đường. — Khốn nạn thay nhận ở với ruồi, Tiên ở với cú, người cưới với ma (C-d).

Khôn

Khôn 閫, Cửa buồng (không dùng một mình).

Khôn-phạm 範, Khuôn mẫu của người đàn bà có đức: Treo gương khôn-phạm.

Không

Không. Chẳng, chẳng có. Trái với có.

Không đâu. Không căn-cứ vào chỗ nào cả: *Lời nói không đâu.* || **Không đưng.** Không có gì cả: *Không đưng ai để đặt điều cho ai.*

VĂN-LIỆU. — Ăn không, nói có — Ăn không ngồi rồi. — Ngày làm mồi, lối nằm không. — Không bột sao gạt nên hồ. — Không vay mà trả, không vả mà sung. — Không có cá lấy rau mà làm trọng. — Không ưa thì đưa có rồi. — Không thầy đổ mày làm nên. — Má hồng không thuốc mà say (C-o). Không đưng chưa để mà bay đường trời (K). — Không đưng ai để đem phần lại chơ.

Không 空. Trống hồng, chẳng có gì cả: *Quảng đất bỏ không. Sạch như không.*

Không-gian 間. Khoảng không giữa trời: *Trong không gian có nhiều tinh-tú.* || **Không-hư 虛.** Chẳng có gì cả, nói về đạo-lý Phật, Lão: *Lão Trang hay bàn thuyết không-hư.* || **Không-khí 氣.** Vật thể hơi bực ngoài quả đất, do dưỡng khí và đạm-khí hợp lại thành ra: *Không có không-khí thì sinh-vật không sống được.* || **Không-môn 門.** Cửa Phật: *Gửi thân vào chốn không-môn.* || **Không-quân 軍.** Quân cỡi phi-cơ bay trên không. || **Không-trung 中.** Quảng không trong trời đất: *Các ngôi sao lấp-lánh ở không-trung.*

VĂN-LIỆU. — Sắc sắc, không không. — Bưng con mắt dậy thấy mình tay không (C-o). — Rắp đem mệnh bạc nương nhờ cửa không (K).

Không

Không 控. Kiện: *Làm đơn không quan.*

Không-cáo 告. Thưa kiện: *Đến cửa quan không-cáo.*

VĂN-LIỆU. — Làm đơn mà khững mình tra tố tụng (Trê-Cóc).

Không. Mất không: *Ruộng không cấy được phải nộp thuế không.*

Không

Không 孔. Tên một họ.

Không-lồ. Nguyên là Không-Lộ đọc trạnh ra, tức là Nguyễn Minh-Không, cao-tăng đời nhà Lý.

Không-lồ. To đại: *Cái chuông không-lồ.*

Không-giáo 孔教. Học-pháp của Không-tử: *Không-giáo về đời Tống rất thịnh.*

Không-minh 孔明. Tên tự ông Gia-cát Lượng đời Tam-quốc, người có nhiều mưu-trí.

Không-tử 孔子. Một vị thánh-sư trong Nho-giáo, húy là Khâu, người nước Lô bên Tàu.

Khờ

Khờ. Đại, hờ, ngờ-nlệch: *Vi khờ mà bị lừa.*

Khờ-dại: Khờ và đại. || **Khờ-khinh.** Cũng nghĩa như « khờ », **VĂN-LIỆU.** — *Tay nguyệt-lão khờ sao có một (C-o).*

Khơi

Khơi. Xa: *Bây giờ vượt bề ra khơi quân gì (K). Dặm khơi.*

Khơi chừng. Chừng xa: *Đường đi khuất nẻo khơi chừng (Ph-Tr).* || **Khơi-diễn.** Xa xôi: *Cố-hương khơi diễn nghìn trùng sơn-khê (K).*

VĂN-LIỆU. — *Dọc ngang trời rộng vẫy vùng bề khơi (K). — Kéo buồm, thuyền tách ra khơi (L-V-T).*

Khơi. Do chữ khai đọc trạnh ra. Khai cho sâu cho thông: *Khơi cống, khơi ngôi.* Nghĩa bóng: *khêu gọi: Khơi chuyện.*

Khơi mào. Xem « khai mào ».

VĂN-LIỆU. — *Tát voi bề Sở, khơi dần sóng Nghiêu (Ph-Tr).* — *Nước triều ai tát, ai khơi (B-H).*

Khởi

Khởi 起. Xem « khi ».

Khớm

Khớm. Bựa răng.

Khớn

Khớn. Sợ mà chừa, ketch: *Đã khớn chưa?*

Khờn

Khờn. Mòn, mẻ: *Chén bát dùng lâu phải khờn.*

Khớp

Khớp. Cái dàm buộc mõm ngựa, mõm chó: *Khớp ngựa, khớp chó.*

Khớp. Dàm lại.

Khớp miệng. Dàm miệng lại không cho nói.

Khớp. Vết: *Người bị khớp xấu không dám ra mặt làm việc gì.*

Khớp. Hai đầu vật gì hay hai đầu xương ăn vào với nhau: *Khớp xương, khớp mộng cửa.*

Khu

Khu. Đít, tròn, mông.

Khu 區. Cõi, khoảng có giới hạn: *Khu rừng, khu ruộng.*

Khu-vực 域. Cõi, xứ có giới-hạn: *Một nước chia làm mấy khu-vực.*

VĂN-LIỆU. — *Chia khu thập đạo, rào vây bốn thành (N-d-m).*

Khu 區. Chia làm từng khu. Nghĩa rộng: chia ra.

Khu-hoạch 割. Chia ra : *Khu-hoạch địa-giới*. || **Khu-xử** 處. Xếp đặt, phân-xử : *Trong nhà anh em phải khu-xử với nhau cho êm*.

Khu-khu. Bo bo : *Khu-khu xỏ nhà*.

VĂN-LIỆU. *Khu-khu như chuột chủ quanh gậm*.

Khu 驅. Xua đuổi : *Khu tà ma*.

Khu-phong 風. Giải cái gió độc : *Phải cảm, uống thuốc khu-phong*. || **Khu-trục** 逐. Xua đuổi : *Khu-trục kẻ gian-tà*. || **Khu trừ** 除. Đuổi trừ đi cho hết : *Khu-trừ bọn giặc cướp*.

Khú

Khú. Nói dưa muối hồng có mùi kháng : *Dưa khú*.

VĂN-LIỆU. + *Ai làm cho cái tôi vồng, Cho dưa tôi khú, cho chồng tôi chế. — Chồng chế thì mặc chồng chế, Dưa khú nấu với cá trê càng bùi*.

Khú-rú. Trỏ bộ người già lắm.

Khù

Khù-khờ. Ngờ-nghech khờ-dại : *Thánh-nhân dãi kẻ khù-khờ*.

Khụ

Khụ. Già lắm : *Già khụ*.

Khua

Khua. Vành tròn hình như cái dĩa, dính vào trong nón đàn bà như nón Nghê, nón quai thao, nón ba tầm, nón Nhị-thôn v. v. : *Mua nón thì phải mua khua*.

Khua. Dùng que gậy mà khoắng : *Khua mạng nhện. Khua chum tương*. Nghĩa rộng : làm rung-động : *Khua chuông, khua mõ*.

Khua môi múa miệng. Biện-bạch liến-thoảng.

VĂN-LIỆU. — *Tiếng tiêu khua như đít bồng gan (Ch-Ph) — Gió cây khua phách, nước khe dạo đàn (Ph-H)*.

Khuây

Khuây. Người những nỗi buồn, thương, nhớ : *Dễ ai rấp thăm quạt sầu cho khuây (K)*.

Khuây-khỏa. Cũng nghĩa như « khuây » : *Cho khuây-khỏa dạ, kéo mê-mẩn tình (Tr-Th)*.

VĂN-LIỆU. — *Lấy câu vận-mệnh khuây dần nhớ thương (K) — Đăm-đăm nàng cũng nhớ nhà không khuây (K) — Hãy khuây dạ trẻ cho vui lòng già (L-V-T) — Cỏ có thơm mà dạ chẳng khuây (Ch-Ph)*.

Khuây

Khuây. Xem « quây ».

Khuây. Xem « quên khuấy ».

Khuân

Khuân. Nhắc dần, lấy dần đem đi chỗ khác : *Khuân của về nhà chồng. Khuân hàng xuống tàu*.

Khuất

Khuất. Gặp cái gì ngăn cách, che lấp, làm cho mắt không trông thấy : *Mặt trời khuất núi*. Nghĩa rộng : *Vắng Vắng mặt khuất lời. Kể khuất, người còn*.

Khuất bóng. 1. Che mắt bóng sáng : *Ngồi khuất bóng*. — 2. Bóng mặt trời khuất đi. Nghĩa bóng : *trở người đã chết : Ông bà khuất bóng đã lâu*. || **Khuất núi.** Bóng mặt trời, khuất sau núi. Nghĩa bóng : *Trở người đã chết*.

VĂN-LIỆU. — *Thời thì mặt khuất chẳng thà lòng đau (K) — Dạ-đài cách mặt khuất lời (K) — Trông người đã khuất mấy ngàn dầu xanh (K) — Đường đi khuất nẻo khơi chừng (Ph-Tr)*.

Khuất 屈. Co, trái với thân 伸 là duỗi : *Lúc khuất có lúc thân*. Nghĩa rộng : chịu nhục : *Thế cùng phải chịu khuất*.

Khuất - khúc 曲. Quanh-co, không được thẳng : *Đường đi khuất-khúc. Lòng người khuất-khúc*. || **Khuất-nhục** 辱. Chịu nhục-nhân : *Kém về phải chịu khuất-nhục*. || **Khuất-phục** 伏. Hạ mình xuống mà luồn-lọt : *Anh-hùng không chịu khuất-phục kẻ hào-cường*. || **Khuất-phục** 服. Tòng phục : *Quan có đức chinh hay, khuất-phục được lòng dân*. || **Khuất-tất** 膝. Uốn gối. Nghĩa rộng : *Luồn lụy : Người cương-trực không chịu khuất-tất*. || **Khuất-tiết** 節. Không giữ vững được tiết-tháo : *Người trung-thần liệt-nữ không chịu khuất-liết*.

Khuất 屈. Tên một họ.

Khúc

Khúc. Thứ rau giống cây cúc, mọc ở ruộng, lá dùng làm bánh.

Khúc (bánh). Thứ bánh làm bằng lá cây rau khúc.

Khúc 曲. I. — 1. Một đoạn : *Khúc sông. Khúc gỗ. Khúc cá*. — 2. Bài đàn, bài hát : *Khúc đàn*.

Khúc-nhôi. (Hay khúc nói). Nỗi-niềm tình-cảnh : *Biết cùng ai tỏ khúc nói (N-d-m)*.

VĂN-LIỆU. — *Khúc nhà tay lựa nên xoang (K) — Lựa chi những khúc tiêu-tao (K) — Càng nhìn về ngọc, càng say khúc vàng (K) — Sinh-ca mã, khúc vang-lừng (C-o) — Cuộc vui gây khúc đoan-trường ấy chi (K) — Sông có khúc, người có lúc (T-N) — Anh-hùng gặp phải khúc lươn, khi cuộn thì ngắn, khi vươn thì dài (C-d)*.

II. Cong (không dùng một mình).

Khúc-khuỷu. Cong queo : *Đường đi khúc-khuỷu*. || **Khúc-triết** 折. Gãy gọn : *Câu chuyện nói khúc-triết dầu ra đây*.

Khúc-khắc. Thứ cây có củ dùng làm thuốc. Tức là thổ-phục-linh.

Khúc-khắc. Ho vật từng tiếng một.

Khúc-khích. Nói tiếng cười giấu, cười riêng với nhau : *Trẻ con cười khúc-khích với nhau.*

Khục

Khục. Tiếng bẻ đốt ngón tay, ngón chân : *Bẻ khục tay.*

Khuê

Khuê. 閨. Buồng cửa đàn bà ở : *Xót mình cửa các phòng khuê (K).*

Khuê các 閨. Buồng và gác, nơi đàn bà con gái nhà sang-trọng ở : *Người khuê-các khách thư cầm (N-đ-m).* || **Khuê-khôn** 闈. Cũng nghĩa như « khuê-các » : *Chốn khuê-khôn vịnh cầu hòa-hảo (L-V-T).* || **Khuê-môn** 門. Cửa buồng : *Khuê-môn phận gái việc gì tới đây (L-V-T).* || **Khuê-oán** 怨. Lời oán-trách của người đàn bà : *Bài thơ khuê-oán.* || **Khuê-phòng** 房. Buồng đàn bà ở : *Con ta yêu-diệu khuê-phòng (N-đ-m).* || **Khuê-vi** 闈. Cũng nghĩa như khuê-phòng : *Em về coi-sóc khuê-vi cửa nhà (Cúc-hoa).*

Khuê-睽. Xa cách (không dùng một mình).

Khuê-ly 離. Chia lìa xa cách : *Khuê ly mới biết tân-toan đường này (Ch-Ph).*

Khuê 奎. Một vị sao trong nhị-thập-bát tú, chủ về văn-chương : *Sao Khuê rạng vẻ vòm-mình giữa trời (Nam-sử diễn ca).*

Khuê-văn-lâu 文樓. Tên một nhà gác ở trong Văn-miếu Hanoi.

Khuê-giác 圭角. Có cạnh góc không được tròn : *Người cương-trực thường lộ khuê-giác.*

Khuếch

Khuếch 廓. Rộng, mở rộng ra (không dùng một mình).

Khuếch-khoác. Khoe-khoang khoác-lác : *Ăn nói khuếch-khoác.* || **Khuếch-nhiên** 然. Rộng-rãi : *Khuếch-nhiên không có tư-ý gì.* || **Khuếch-trương** 張. Mở-mang to-tát : *Khuếch-trương công-nghệ.*

Khum

Khum. Cong vòng lên : *Khum như mũi thuyền.*

Khum-khum, Hơi khum : *Gọng vó khum-khum.*

Khúm

Khúm. Uốn lưng cong xuống : *Khúm lưng uốn gối.*

Khúm-núm. Trỏ bộ co-ro luồn-lụy : *Khúm-núm trước cửa quyền.*

VĂN-LIỆU. — *Tới nơi, khúm-núm trình bày (H-Chừ).* — *Sinh nghe khúm-núm dưới lầu (Ph-Tr).* — *Thềm phong, khúm-núm tàu qua (H-T).*

Khung

Khung. Khuôn bằng tre, gỗ, hoặc kim-loại, dùng để căng giấy, căng vải hay lũng kính, lồng tranh : *Khung nhà lảng. Khung đèn cù. Khung ảnh. Khung cửi.*

Khung cửi. Bộ máy dệt : *Khung cửi dệt lĩnh.*

Khung 穹. Cao rộng bao-la (trở về trời).

Khung-thương 蒼. Cao xanh, tức là trời : *Ngửa nhìn không hồ với khung-thương.*

Khùng

Khùng. Tức giận quá mà phát cáu : *Nói khùng. Đán khùng.*

Khủng

Khủng 恐. Sợ (không dùng một mình).

Khủng-hoảng 慌. Sợ hãi hoảng-hốt. Có nghĩa riêng nói về việc buôn-bán kinh-doanh bất lợi : *Kinh-lẽ khủng-hoảng.* || **Khủng-khiếp** 怯. Khiếp sợ : *Nghe tiếng sét dừ, ai cũng khủng-khiếp.*

Khủng-khỉnh. Trỏ bộ làm cao, làm bộ, vì bất-hòa hay khinh-dễ : *Hai vợ chồng nhà ấy bất-hòa sinh ra khủng-khỉnh. Mới nổi giàu đã lên mặt khủng-khỉnh.*

VĂN-LIỆU. — *Lại còn khủng-khỉnh làm cao thế này (K).* — *Vợ mà khủng-khỉnh đẽch ăn ai (thơ cụ Tạm-nguyên).*

Khuôn

Khuôn. Đồ dùng để làm ngữ, để lấy hình : *Khuôn bánh, khuôn gạch.* Nghĩa rộng : cái vành, cái khổ : *Khuôn mặt, khuôn trăng.*

Khuôn-khở. Nói chung cái hình nhón hay nhỏ, rộng hay hẹp : *Khuôn-khở vira vắn.* || **Khuôn-mẫu.** Khuôn-khở mẫu mực : *Thầy làm khuôn mẫu cho học-trò.* || **Khuôn-phép.** Mẫu-mực phép-tắc : *Đạy trẻ vào khuôn-phép.* || **Khuôn-thiên.** Từ là trời : *Khuôn thiên dầu phụ tức thành (K).* || **Khuôn trắng.** Khở mặt : *Khuôn trắng đầy đặn, nét ngài nở-nang (K).* || **Khuôn xanh.** Cũng nghĩa như « khuôn thiên » : *Khuôn xanh biết có vương tròn cho chững (K).*

VĂN-LIỆU. — *Mặt tròn khuôn nguyệt, môi nhưn vẽ đàn (N-đ-m).* — *Buộc người tài-sắc vào rong khuôn trời (H-T).*

Khuông

Khuông 匡. Giúp (không dùng một mình).

Khuông-phù 扶. Chống đỡ, giúp rập việc nước : *Có công khuông-phù xã-tắc.*

VĂN-LIỆU. — *Bước gian-nan từng cạy dụ khuông-phù (văn tế cổ).*

Khuy

Khuy. Cái khuyết tròn để cài cúc áo. Có nơi gọi cái cúc là cái khuy.

Khuy tay. Cái vòng tròn để sỏ ngón tay vào mà đẩy kim khâu.

Khuy 虧. Thiếu (không dùng một mình).

Khuy-khuyết ○ 缺. Thiếu : *Tiền gửi trả đủ không khuy-khuyết đồng nào.*

Khuy 窺. Dòm (không dùng một mình).

Khuy du ○ 窺. Dòm dò : *Nhà giàu kẻ trộm hay khuy-du.* || Khuy-tứ ○ 伺. Cũng nghĩa như khuy-du : *Kẻ gian nhân khuy-tứ.*

Khuya

Khuya. Đêm đã lâu : *Thức khuya, dậy sớm.*

Khuya-khoắt. Cũng nghĩa như « khuya » *Đêm hôm khuya-khoắt.*

VĂN-LIỆU. — *Có sao trần-trọc canh khuya (K). — Buồng đào khuya sớm thành-thời (K).*

Khuyên

Khuyên. Đồ bảo làm điều hay, điều phải : *Khuyên dưng đời trắng thay đen (N-d-m).*

Khuyên-giải. Khuyên bảo, giảng-giải : *Vàng lời khuyên-giải thúp cao (K).* || Khuyên-giáo. Đi khuyên người ta bỏ-thi làm việc phúc-đức : *Nhà sư đi khuyên-giáo.* || Khuyên-nhủ. Khuyên bảo : *Nghe lời khuyên nhủ thông-dong (K).*

VĂN-LIỆU. — *Khéo khuyên kẻ lấy làm công (K).*

Khuyên 圈. 1. Cái vòng : *Chữ tốt được nhiều khuyên.* — 2. Cái vòng nhỏ, bằng vàng hay bạc của đàn bà đeo tai. Đanh khuyên vàng.

Khuyên. Vạch cái vòng ở bên những câu hay, chữ hay, trong lúc chấm văn chữ nho : *Câu văn đàn khuyên.*

Khuyên. Một thứ chim nhỏ như chim sâu. Cũng gọi là vành-khuyên.

Khuyến

Khuyến 勸. Khuyến bảo.

Khuyến-khích. ○ 激. Khuyến-bảo khích-thích : *Khuyến-khích người ta làm điều hay.* || Khuyến-miễn ○ 勉. Khuyến cho cố gắng lên : *Phát phần thưởng để khuyến-miễn học-trò.*

Khuyến - nông. Bờ đắp để giữ nước làm ruộng.

Khuyển

Khuyển 犬. Chó.

Khuyển mã ○ 馬. Chó ngựa. Nghĩa bóng : nói tội lớn trung nghĩa với chủ : *Đem lòng khuyển mã đền nghì bề sông (N-d-m).* || Khuyển-ung ○ 鷹. Chó săn, chim săn. Nghĩa bóng : nói kẻ tội lớn để sai khiến : *Khuyển-ung lại lừa một bầy còn qiang (K).*

Khuyết

Khuyết. Cái vòng đính vào áo để làm khuy mà cài cúc.

Khuyết 缺. Thiếu : *Trăng khuyết. Đợi có chân khuyết mới được bỏ.*

Khuyết - điểm ○ 點. Chỗ thiếu : *Sự lỗ-chức còn nhiều khuyết-diểm.* || Khuyết-hãm ○ 陷. Thiếu ; hãm xuống : *Đê có chỗ khuyết-hãm.* || Khuyết-phạp ○ 乏. Thiếu-thốn : *Tiền tài khuyết-phạp.* || Khuyết-tịch ○ 席. Vắng mặt : *Bị xử án khuyết-tịch.*

VĂN-LIỆU. — *Nửa vành trăng khuyết, ba sao giữa trời (K). — Trăng kia đã khuyết khôn xoay được tròn (Tr-Th). — Bóng trăng khi khuyết khi tròn, Cửa đời chơi mãi có mòn được đâu (C-d).*

Khuyết 闕. Có khi đọc là quyết. Cửa nhà vua : *Từ xa kinh-khuyết bấy lâu.*

Khuyết 闕. Thiếu, sai lầm (không dùng một mình). Khuyết-nghi ○ 疑. Bỏ điều ngờ lại chưa nói đến : *Nghĩa sách còn có chỗ khuyết-nghi.*

Khuyh

Khuyh 傾. Nghiêng (không dùng một mình).

Khuyh-hướng ○ 向. Nghiêng theo về mặt nào : *Khuyh hướng về chủ-nghĩa hòa-bình.* || Khuyh-thành ○ 城. Nghiêng thành. Thường nói khuyh-quốc khuyh - thành. Nghĩa bóng : nói người dân bà tuyệt đẹp.

VĂN-LIỆU. — *Lạ cho cái sóng khuyh-thành (K). — Làm chi những thói khuyh-thành trên người (K). — Khỏe thu-ba dọn sóng khuyh-thành (C-o). — Khuyh gia, bại sản.*

Khuynh

Khuynh. Bật cong cánh tay lại mà giờ ngang lên : *Khuynh tay dân rượu.*

Khuynh-khuynh. Hơi khuynh : *Khuynh-khuynh tay ngại.*

Khuỷu

Khuỷu. Khớp xương ở cánh tay và ở sau đầu gối : *Ngã sai khuỷu tay.*

Khuỷu

Khuỷu. Gập khớp xương lại : *Ngã khuỷu đầu gối.*

Khur

Khur-khur. Giữ chặt không rời ra : *Khur-khur như ông sư giữ oản.*

VĂN-LIỆU. — *Khur-khur mình buộc lấy mình vào trong (K). — Mỗi linh buộc lấy khur-khur (N-d-m).*

Khứ

Khứ 去. 1. Đi, đã qua : *Tổng khứ, quả khứ.*

Khứ hồi 回. Đi và về : *Đi xe lửa lấy vé khứ-hồi.*
VĂN-LIỆU. — *Khi lò vẫn đập khi tin khứ hồi (Ph-H).*
II. Bỏ đi : *Khứ tà qui chính.*

Khừ

Khừ-khừ. Tiếng rên : *Người ốm rên khừ-khừ.*

Khử

Khử 去. Bỏ (không dùng một mình) : *Trừ-khử.*

Khững

Khững. Ưng chịu : *Di Tề chẳng khững giúp Chu (L-V-T).*

VĂN-LIỆU. — *Chẳng hay nàng có khững vì cùng chẳng (Tr-Th).* — *Còn e lòng khách động đào khững chẳng (Ph-Tr).*

Khước

Khước. May mắn : *Lấy lộc phật cho khước.*

Khước 却. Duồng bỏ, từ chối : *Người trong hội có lỗi bị khước ra. Muốn vào yết-kiến mà khước không cho vào.*

Khước-từ 辭. Từ chối.

Khướm

Khướm. Xem lướm-khướm.

Khướm-lướm. Xà xẻo hà lạm : *Khướm-lướm tiên.*

Khương

Khương 薑. gừng.

Khương-thang 湯. Thang gừng : *Khương-thang kip đồ giờ lâu lĩnh dần (N-d-m).*

Khướt

Khướt. Nói uống rượu hay làm lụng quá sức : *Uống rượu say khướt. Làm khướt cả ngày.*

VĂN-LIỆU. — *Say khướt có bợ (T-N).*

Khứu

Khứu. Thù chim hay hót : *Hót như khứu.*

Khứ

Khứ 嗅. Ngửi (không dùng một mình).

Khứ-giác 覺. Sự cảm-giác của mũi : *Trĩ mũi thì mất khứ-giác.* || **Khứ-quan** 官. Cơ-thể chủ về việc ngửi : *Mũi là khứ-quan.*